

Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 144	13.10.2015
Kaupunginhallitus	§ 284	19.10.2015
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 173	17.11.2015

Lausunto Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöntekijäyhtymän perussopimusluonnoksesta

2083/00.04.01/2013

Sotela § 144

Valmistelijat: sosiaali- ja terveystyöntekijä Kirsi Korttila,
puh. 03-849 4200,
johtava ylilääkäri Jaakko Larjo, gsm 050 549 3232
hoito- ja vanhuspalvelujohtaja Riitta West, puh. 03-849 4201
talouspäällikkö Paavo Posti, puh. 03-849 4215
etunimi.sukunimi@heinola.fi

PHSOTEY:n kuntien edustajat kokoontuivat ensimmäiseen neuvotte-
luun yhtymän sääntöjen muuttamisesta 4.12.2014. Tarkoituksena oli
se, että voimassa olevaa perussopimusta muutetaan niin, että uudis-
tettu perussopimus tulee voimaan 1.1.2016 ja alueen sosiaali- ja
terveystoimen järjestämisvastuu siirtyy uudistetulle kuntayhtymälle
1.1.2017 lukien. Hankkeelle nimettiin myöhemmin ohjausryhmä kun-
tien johtavista luottamushenkilöistä ja ohjausryhmä nimesi edelleen
työvaliokunnan, jossa on yksi edustaja kaikista kunnista.

Yksilöitynä uudistettu kuntayhtymä järjestäisi kaikkien kuntien puo-
lesta erikoissairaanhoidolaissa tarkoitetun erikoissairaanhoidon, kan-
santerveyslaissa säädetyn kansanterveystyön, sosiaalihuoltolaissa
säädetyn sosiaalihuollon kokonaisuudessaan lukuunottamatta lasten
päivähoitoa ja kehitysvammaisten erityishuollosta säädettyssä laissa
tarkoitettua erityishuollon. Uusi kuntayhtymä järjestäisi myös ympäris-
töterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon niiden jäsenkuntien
puolesta, jotka ovat erikseen päättäneet antaa nämä Päijät-Hämeen
hyvinvointikuntayhtymän järjestettäväksi. Yhtymä voisi järjestää
myös työterveyshuollon palveluja

**Lautakunnan viime kokouksessa jaettiin lautakunnan jäsenille
tutustumista varten perussopimusluonnos ja lausuntopyyntö
asiasta. Ne pyydetään ottamaan mukaan lautakunnan kokouk-
seen.**

Lausunto perussopimusluonnoksesta on pyydetty annettavaksi vii-
meistään 20.10.2015 ja se käsitellään kaupunginhallituksessa
19.10.2015

Sosiaali- ja terveyslautakunta voisi antaa kaupunginhallitukselle seu-
raavan lausunnon:

"Lausunto Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perussopimusluonnoksesta

Yleiset määräykset

- Ei huomautettavaa

Toimielimet

- Yhtymäkokous pitäisi korvata yhtymävaltuustolla, jonka kokoonpano noudattelee kullakin valtuustokaudella kunnallisvaalien tulosta.
- Samoin yhtymävaltuustossa tulisi noudattaa yhtymävaltuuston jäseniä valittaessa nykyisen kaltaista asukaslukuun pohjautuvaa päätöksentekojärjestelmää.
- Hallituksen kokoonpanossa tulee huomioida yhden kunnan edustajien maksimimäärä hallituksen jäsenten määrästä, se ei saa muodostaa yksinkertaista enemmistöä ja muutoinkin huomioida kuntien oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu hallituksen jäseniä valittaessa.

Organisaatio, palvelujen järjestäminen ja ohjausjärjestelmä

- Hyvinvointikuntayhtymän operatiivisen johtamisen tulee ehdottomasti tapahtua peruspalvelulähtöisesti.

Suunnittelu ja talous

- Talouden hallinnan tulee perustua oikeahintaiseen ja reaaliaikaiseen laskutukseen, joka poistaa mahdollisuuden nykyisenkaltaiseen jälkilaskutukseen.

Yhtymän toiminnan rahoitus

- Ei huomautettavaa

Muut määräykset

- Ei huomautettavaa

Voimaantulo

- Ei huomautettavaa"

Ehdotus:

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja (KK): Sosiaali- ja terveystoimintalautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle uudistetun Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perussopimuksesta edellä esitetyn lausunnon.

Päätös:

Käydyssä keskustelussa jäsen Kuusela esitti muutoksia mahdollisesti tulevaan yhtymävaltuuston jäsenten ja hallituksen jäsenten valintaperusteisiin. Samassa keskustelussa puheenjohtaja Riutta esitti seuraavan lausunnon antamista kaupunginhallitukselle:

"Sosiaali- ja terveystoimintalautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän perussopimuksesta lausunnon seuraavasti:

PHSOTEY:N kuntien edustajat ovat asemavaltuuksin kokoontuneet, Lahden kaupungin johdon kutsusta ensimmäiseen neuvotte- luunsa 4.12.2014 , tarkoituksenaan muuttaa voimassa olevaa perussopimusta niin, että se tulisi voimaan 1.1.2016 ja alueen sosiaali ja terveystoimen järjestämistä vastuu siirtyisi hyvinvointikuntayhtymälle 01.01.2017 lukien.

Lausuntopyyntö ajoittuu ajankohtaan jolloin Valtioneuvosto on luvannut esityksen Suomen uusista itsehallintoalueista. Itsehallintoalueille on kaavailtu muitakin tehtäviä kuin sosiaali- ja terveystoimien tuottaminen. Tässä vaiheessa on täysin ennen aikaista laatia maakunnallisen hyvinvointiyhtymän perussopimusta ja ryhtyä luomaan uusia organisaatiota tietämättä valtion suunnitelmista. Itsehallintoalueiden määrä ja alueiden koko on vielä määrittämättä. Mikäli julkisuudessa mainittu 5-12 itsehallintoaluetta toteutuu, tulee Päijät-Hämeen itsehallintoalueen olemaan laajempi kuin nykyinen Päijät-Hämeen maakunta. Tämän vuoksi Heinolan kaupunki ei kannata perussopimuksen hyväksymistä 01.01.2016 lukien, koska se voi olla ristiriidassa valtion suunnitelmien kanssa.

Perussopimusluonnoksessa ehdotettu malli hyvinvointiyhtymän ylimmästä päättävästä elimestä, yhtymäkokouksesta on epädemokraattinen, sillä se ei ota huomioon lainkaan jäsenkuntien kunnallisvaalitulosta. Ylimpänä päätöksentekuelimenä tulee olla yhtymävaltuusto, (kuten se tulee olemaan myös Valtioneuvoston valmistelussa olevassa esityksessä) jonka paikkamäärä noudattelee kunkin kunnan kunnallisvaalien tulosta kullakin vaalikaudella. Myös hallituksen jäsenmäärä, joka perussopimusluonnoksen 11 §:n mukaan on esitetty 11:sta, ja johon ei ole liitetty mitään mainintaa yhden kunnan hallitusjäsenien maksimimäärästä. Tämä ei edistä kuntien välistä oikeudenmukaisuutta ja tasapuolista kohtelua hallituksen jäseniä valittaessa. Perustuslakivaliokunnan aiempien kannanottojen mukaan yhdellä kunnalla ei voi olla määräävää asemaa kuntayhtymässä. Edellä mainittujen kunnallisdemokratiaa kaventavien määräysten vuoksi Heinolan kaupunki ei myöskään puolla perussopimuksen hyväksymistä.

Mikäli Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perussopimus tulee hyväksytyksi, Heinolan kaupunki on valmis hankkimaan ympäristöterveydenhuollon palvelut edelleen Päijät-Hämeen terveydenhuollon kuntayhtymältä/Hyvinvointiyhtymältä. Kunnalla on edelleen erikoissairaanhoidolaissa säädetty velvollisuus kuulua erikoissairaanhoidon tuottavaan kuntayhtymään, joten valtaosan erikoissairaanhoidosta Heinola hankkii PHSOTEY:ltä/ Päijät-Hämeen Hyvinvointiyhtymältä. Heinola aikoo myös pysyä jäsenenä erikoissairaanhoidon osalta näitä palveluja tuottavassa kuntayhtymässä.

Heinola voi parhaiten itse hoitaa kansanterveyslaissa säädetyn kansanterveystyön ja sosiaalihuoltolaissa säädetyn sosiaalihuollon. Heinola katsoo, että se voi tällä hetkellä parhaiten itse hoitaa asukkaidensa sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut, joko tuottamalla ne itse ja hankkimalla niitä ostopalveluja yhteistyökumppaneiltaan.

Heinolan kaupunki ei hyväksy ehdotettua perussopimusta ellei lainsäädäntö siihen toteutuessaan pakota".

Jäsen Saittakari kannatti puheenjohtaja Riutan esitystä.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi Ville Kuuselan esittäneen muutoksia tehtyyn ehdotukseen, mutta sitä ei kukaan kannattanut, joten esitys raukesi.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta käydyn keskustelun kuluessa puheenjohtaja Riutta on tehnyt sosiaali- ja terveysjohtajan ehdotuksesta poikkeavan kannatetun esityksen, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että tarvittava äänestys toimitetaan nimenhuutoäänestyksenä niin, että ne, jotka kannattavat sosiaali- ja terveysjohtajan ehdotusta, äänestävät Jaa, ja ne, jotka kannattavat puheenjohtaja Riutan tekemää esitystä äänestävät Ei. Äänestysmenettelyehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin

0 Jaa-ääntä ja

9 Ei-ääntä (pj. Riutta, jäsenet Peltonen, Kuusela, Lehtimäki, Pitkä, Pohjola, Pirilä, Saittakari ja Tarzalainen)

Puheenjohtaja totesi sosiaali- ja terveyslautakunnan äänin 9 vastaan 0 hyväksyneen puheenjohtaja Riutan tekemän esityksen asiassa.

Jatkokäsittely
Khal § 284

kaupunginhallitus

Valmistelija: hallinto- ja kehitysjohtaja Sinikka Malin,

puh. 03-849 3301, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Päijät-Hämeen sote-valmistelun ohjausryhmä, joka koostuu mm. kuntien valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajista, on pyytänyt kunnanhallituksilta lausunnon valmistellusta perussopimusmuutoksesta, jolla Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä muutettaisiin Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymäksi, kirjeellä 25.9.2015. Lausuntopyyntö on esityslistan liitteenä ja siihen on koottu valmisteltavan uudistuksen periaatteet, strategiset tavoitteet hyvinvointikuntayhtymälle sekä valmistellut muutokset perussopimusluonnokseen. Kunnanhallituksia pyydetään erityisesti toteamaan edellytyksensä hyväksyä laadittu perussopimusluonnos tai tuomaan esiin välttämättömiä muutosehdotuksiaan.

Saatujen lausuntojen pohjalta ohjausryhmä valmistelee perussopimuksen muutosehdotuksen, jonka kuntien valtuustot käsittelevät 15.12.2015 mennessä. Kuntalain 57 §:n mukaan perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannesta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta.

Esityslistan liitteenä 2 Päijät-Hämeen sote-valmistelun ohjausryhmän lausuntopyyntö ja perussopimusluonnos.

Ehdotus:

Kaupunginjohtaja (JT): Kaupunginhallitus päättää antaa Päijät-Hämeen sote-valmistelun ohjausryhmälle seuraavan lausunnon Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perussopimusluonnoksesta:

Heinolan kaupunki ei pidä perusteltuna muuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon hallinto- ja toteuttajaorganisaatiota tässä vaiheessa, kun näköpiirissä on valtakunnallinen uudelleenorganisointi. Sen sijaan toimintatapojen ja palveluiden yhteensovittaminen jo nyt nykyisten organisaatioiden kesken on tärkeitä valmistauduttaessa tulevaan muutokseen.

Valmisteltuun luonnokseen Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän perussopimuksen muuttamiseksi Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perussopimukseksi ehdotamme muutoksia:

2. luku Toimielimet

- yhtymäkokousta koskevat säännökset korvataan nykyisen perussopimuksen yhtymävaltuustoa koskevilla säännöksillä
- toimielimien jäseniä valittaessa noudatetaan edellisten kuntavaalien vaalitulosta
- hallituksen kokoonpanossa tulee huomioida yhden kunnan edustajien maksimimäärä hallituksen jäsenten määrästä; se ei saa muodostaa yksinkertaista enemmistöä
- hallituksen jäsenten valinnassa tulee huomioida kuntien oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu

3. luku Organisaatio, palvelujen järjestäminen ja ohjausjärjestelmä

- sopimusluonnokseen ei huomautettavaa, mutta toiminnan organisoimisessa operatiivisen johtamisen tulee ehdottomasti tapahtua peruspalvelulähtöisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämän asian keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen puheenjohtaja Raili Hildén saapui kokoukseen klo15.10, varajäsen Seija Kasurinen poistui kokouksesta ja 1. varapuheenjohtaja Niina Varjo siirsi

puheenjohtajuuden varsinaiselle puheenjohtajalle.

Tiedoksianto:
Sotela § 173

Koneote Päijät-Hämeen sotevalmistelun ohjausryhmä
Valmistelija: talouspäällikkö Paavo Posti, puh. 03-849 4215,
etunimi.sukunimi@heinola.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunnan puheenjohtaja on esittänyt, että asiaa käsitellään lautakunnan tässä kokouksessa.

Päijät-Hämeen alueellisen sote-valmistelun ohjausryhmä on lähettänyt Heinolan kaupungille hyväksyttäväksi uuden alueellisen hyvinvointikuntayhtymän perussopimuksen, joka on laadittu muuttamalla nykyistä Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän perussopimusta. Uuden perussopimuksen tavoitteena on, että uusi hyvinvointikuntayhtymän perussopimus astuisi voimaan jo 1.1.2016 ja järjestämisvastuu siirtyisi uudistetulle yhtymälle 1.1.2017 lukien. Päätökset järjestämisvastuun siirtämisestä pitäisi tehdä helmikuun 2017 loppuun mennessä, mutta uusittu perussopimus pitää hyväksyä jo joulukuussa. Uusittu hyvinvointikuntayhtymän perussopimusluonnos on samansisältöinen kuin aiempi luonnos, johon mm. Heinolan kaupunginhallitus halusi muutoksia lausunnossaan mm. perussopimuksen päätösvaltaan ja luottamushenkilöorganisaatioon. Muutoksia ei ole toteutettu.

Valtakunnallinen sote-valmistelu on myös edennyt samanaikaisesti Päijät-Hämeen alueellisen valmistelun kanssa. Nyt tiedetään, että valtakunnallinen sote-ratkaisu perustuu alueelliseen maakuntamalliin, johon tullaan yhdistämään myös muita tehtäviä kuten pelastustoimi ja maakuntaliiton tehtäviä. Kuntayhtymämallia ei siihen tule. Valtakunnallinen sote-ratkaisu etenee niin, että uudet sote-alueet uusine tehtävineen käynnistyy 1.1.2019 lukien. Herääkin kysymys, onko mielekästä tehdä pariksi vuodeksi väliaikaisratkaisua toisenlaiselle hallintomallille, kuten nyt Päijät-Hämeessä suunnitellaan.

Esityslistan liitteenä 11

- alueellisen sote-valmistelun ohjausryhmän asiaa koskeva muistio saatteineen ja yhdistelmä saaduista kunta lausunnoista
- uusi Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perussopimus.

Kokouksessa on lisäksi nähtävillä asiaa koskeva projektisuunnitelma ja erilaista tilastotietoa.

Mikäli sosiaali- ja terveyslautakunta haluaa käsitellä uutta hyvinvointikuntayhtymän perussopimusta ja antaa asiasta kaupunginhallitukselle oman näkemyksensä on se tehtävä tässä lautakunnan kokouksessa, jotta se ehtii seuraavaan kaupunginhallitukseen, joka valmistelee asiaa valtuuston päätettäväksi sen joulukuun kokoukseen.

Ehdotus: Vs. sosiaali- ja terveystoimintajohtaja (PN): Sosiaali- ja terveystoimintalautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle asiasta seuraavaa:

Sosiaali- ja terveystoimintalautakunta on kokouksessaan 13.10.2015 § 144 esittänyt, että uutta hyvinvointiyhtymän perussopimusta ei hyväksytä ellei lainsäädäntö toteutuessaan siihen pakota. Kaupunginhallitus puolestaan kokouksessaan 19.10.2015 § 284 asetti ehtoja perussopimuksen hyväksymiselle mm. toimielinten valintaperusteisiin. Mitään näistä muutoksista ei uudessa Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perussopimuksessa ole huomioitu.

Edellisen perusteella sosiaali- ja terveystoimintalautakunta esittää, että Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perussopimusta ei hyväksytä

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Jatkokäsittely kaupunginhallitus